

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

60-1

100 Státní archeologický ústav 100 let moderní archeologie v českých zemích

BRNO 2019

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 60
Volume 60

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Lumír Poláček

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Rudolf Procházka, Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Zdeňka Pavková, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Šimon Ungerman

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce

Mušov, „Na pískách“. Fragment lučkovité spony s pravoúhlou destičkou
a knoflíky (obr. 3, str. 146).

Cover Photography

Mušov, “Na pískách”. Fragment of the square-headed bow brooch decorated
with knobs (Fig. 3, Pg. 146).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2019
Náklad 400 ks

Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2019 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

jde s největší pravděpodobností o neznámé pravěké lomy, v nichž byla v mladším neolitu dobývána místní písčité hornina (karbonská droba) nejspíše pro přípravu třecích kamenů a drtidel.

Zajímavé však bylo, že i v další části budované cyklotrasy osídlení nadále pokračovalo v podobném duchu jako doposud (nal. č. 24–29), u nal. č. 25 (K 517) se lze navíc domnívat, že mohlo sloužit opět k exploataci hlín či kamene, neboť jen pár metrů jižně od naleziště č. 29 lze v lesním terénu spatřit rozměrnou mísovitou terénní depresi bez odvalů (WGS-84: 49.2094831N, 16.7304739E), která se značně podobá pravěké dobývce u naleziště č. 18 (K 516), kde byl její pravěký původ více méně potvrzen.

Petr Kos

Resumé

Mokrý-Horákov (Kat. Horákov, Bez. Brno-venkov), „Horákovský les“, „Trnová“, „Ořechová hora/Ořechová seč“, „Mordovny – U Chlapečka“, „Nad Palaškou“. Mährische Bemalte Keramik. Siedlung. Rettungsgrabung.

MORAVANY (K. Ú. MORAVANY U BRNA, OKR. BRNO-VENKOV)

„Švédské kříže“. Neolit – MMK? Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1:10 000 list 24-34-09, 361/266 mm od Z/J s. č.

Archeologický výzkum probíhal na ploše určené pro výstavbu 19 rodinných domů na okraji obce. Stavba nebyla ohlášena a skrývka zde byla provedena bez archeologického dohledu. Větší část plochy nebyla skryta na podloží, průzkumem se zde nepodařilo najít archeologické nálezy. V pozdější skrývce pro komunikaci byla zachycena jediná archeologická situace (součást většího objektu zabíhajícího do profilu). Jednalo se nejspíše o exploatační jámu. Při následném průzkumu (odkrytá plocha cca 1 × 2 m) byl získán pouze jediný střep, který je možné přiřadit snad ke kultuře s moravskou malovanou keramikou.

Ivan Čižmář

Resumé

Moravany (Bez. Brno-venkov), „Švédské kříže“. Neolithic – Moravian Painted Ware? Settlement. Rescue excavation.

MORAVSKÝ KRUMLOV (OKR. ZNOJMO)

SV „Stavení“ u Mlýnského potoka. Neolit. Ojedinelý nálezk kamenné industrie. Povrchový průzkum.

V poloze „Jezírka“ v blízkosti Mlýnského potoka, necelý kilometr severovýchodně od Stavení v Krumlovském lese, byla Janem Večeřou nalezena týlová část sekeromlatu (obr. 7). Dochovaná délka artefaktu činí 5,6 cm, výška v provrtu 4,4 cm a šířka 5,3 cm. Surovinou je všesměrný amfibolický diorit (0,34 SI jednotek). Z uvedeného prostoru se jedná o první nálezk z pravěku. Příhodná poloha u soutoku s další vodotečí indikuje potenciální neolitické sídliště. Podle předběžného určení by se mohlo jednat o artefakt náležející kultuře s moravskou malovanou keramikou, jelikož je osídlení této kultury v této oblasti velmi intenzivní (cf. Oliva 2014).

„Na brdčích“, „Na velkých klínkách“. Neolit, MMK. Sídliště. Povrchový průzkum.

Ploché návrší v tratích „Na brdčích“ a „Na velkých klínkách“ je hojně vyhledáváno zájemci o napoleonskou historii. Rozkládalo se zde vojenské ležení. Při ověřovacích povrchových průzkumech byly objeveny i artefakty neolitického stáří. Nepočtená keramika indikuje doklady osídlení kultury s moravskou malovanou keramikou. Hojná je štípaná kamenná industrie, broušená industrie je zastoupena ojedinelé. Přesnější chronologické zařazení a zpracování hmotné kultury budou předmětem dalšího výzkumu. Z uvedené polohy se jedná o první nálezy z pravěku.

Nedaleko odtud byla nedávno nalezena kamenná sekerka (Kuča, Přichystal 2018, 133), která s uvedeným sídlištěm může mít souvislost.

Martin Kuča

Literatura

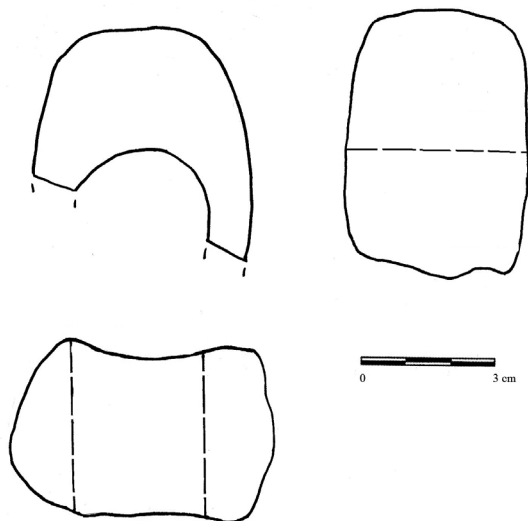
Kuča, M., Přichystal, A. 2018: Moravský Krumlov (k. ú. Rokytná, okr. Znojmo). *Přehled výzkumů* 59(1), 133.

Oliva, M. 2014: Paralipomena k lengyelskému osídlení Krumlovského lesa. *Studia archaeologica Brunensia* 19(1), 45–65.

Resumé

Moravský Krumlov (Znojmo District), NE of „Stavení“ near Mlýnský potok. An isolated artefact of polished stone industry was found near Moravský Krumlov (Znojmo District).

Moravský Krumlov (Znojmo District), “Na brdčích” and “Na velkých klínkách”. Neolithic. Lengyel Culture. Settlement. Surface survey.

Obr. 7. Moravský Krumlov (okr. Znojmo). Kamenný artefakt.

Fig. 7. Moravský Krumlov (Znojmo District). A stone artefact.

OTICE (OKR. OPAVA)

„U Hradecké cesty“, parcely č. 787/2, 786/16 a 786/19. Sídliště. Lengyelská kultura. Záchraný výzkum.

Archeologický výzkum na katastru obce Otice na parcelách č. 787/2, 786/16 a 786/19 v trati U Hradecké cesty se uskutečnil v rámci výstavby výrobní a vývojové haly s klíčirnou firmy Semix Pluso spol. s r. o. Při výzkumu bylo zachyceno pokračování osady lengyelské kultury známé již od roku 2008 (Juchelka 2012, 151). Celkem bylo na celé ploše v roce 2018 zkoumáno 39 archeologických situací, z nichž tři představovaly pozůstatky po těžebních jamách na hlínu tzv. hliníků, sedm představovalo pozůstatky po sídlištních jamách (zásobní jámy apod.), 26 kúlových či sloupových jam, dva kenotafy a jedna situace s pohřbeným zvířetem. Nalezeny zde byly doklady aktivity lidu hornoslezské lengyelské skupiny v období její I. a IV. fáze. Nálezy potvrzují, že místo a současně i jeho širší okolí bylo v minulosti, především v období staršího eneolitu, velmi intenzivně osídleno.

Soňa Králová, Jiří Juchelka

Literatura

Juchelka, J. 2012: Otice. *Přehled výzkumů* 53(1), 151–152.

Resumé

Otice (Opava District), “U Hradecké cesty”. Lengyel culture. Rescue excavation.

OTROKOVICE (K. Ú. KVÍTKOVICE U OTROKOVIC, OKR. ZLÍN)

„Přední mezicestí“. Lengyel. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1:10 000 list 25-31-24, širší okolí bodu určeného koordináty 143/33 mm od Z/J s.č.

Mezi objekty prozkoumanými na podzim roku 2018 při výzkumu JV obchvatu Otrokovice (podrobněji viz oddíl *Doba bronzová*) byl také jeden rozměrnější exploatační objekt (hliník), náleží dle vyzvednutého materiálu k lengyelskému kulturnímu komplexu. Mezi velkým množstvím prozkoumaných objektů lze tuto komponentu na dané lokalitě považovat za velice málo výraznou (v letech 2004–2005 byly mezi několika stovkami prozkoumaných objektů, zjištěny pouze 2 shodně datované jámy – Čižmář, Geislerová 2006, 243–244; Kohoutek 2006, 110–111), ovšem předmětný objekt byl zachycen až v jihozápadní části plochy, kde bude výzkum pokračovat i v roce 2019 a přinese tak snad upřesňující informace o rozsahu a struktuře tohoto neolitického sídliště.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Literatura

Čižmář, M., Geislerová, K. (eds.) 2006: *Výzkumy – Ausgrabungen 1999–2004*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno, 243–244.

Kohoutek, J. 2006: Otrokovice (k. ú. Kvítkovice u Otrokovice, okr. Zlín). *Přehled výzkumů* 47, 110–111.

Resumé

Otrokovice-Kvítkovice (Zlín District), “Přední mezicestí”. Only one clay pit was found among the features excavated at a building site on the D55 highway. It has been dated back to the Lengyel culture.